

● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA

Veliko prepevamo – a premalo pojemo

Zelo rad obiskujem nastope, koncerte in pevske revije naših zborov po Ljubljani in tudi bližnji okolici. Zares pravi razcvet na področju zborovskega petja. Veliko zborov, res množične zborovske prireditve. Pomislil sem seveda tudi na Šentvid, Primorska poje, mariborsko tekmovanje. Vendar se mi je na neki reviji pevskih zborov na lepem postavilo vprašanje – ali smo se rod pevec? To čudno vprašanje, ob taki množičnosti vendar, sem sprva tudi sam hotel hitro preganiti iz glave. Mislim pa sem predvsem na naše lepe narodne in ponarodele pesmi. Ali jih ni vse manj slišati?

Narodne in ponarodele pesmi so odsev časa, v katerem so nastale. Ta čas pa je bil seveda drugačen. Tako so tudi pesmi v tem času vsebinsko pomenile nekaj drugega, kot pomenijo danes. Vendar pa naj nikoli ne izgubijo svojega »narodnostnega« pomena. To »narodnostno« mi predvsem pomeni izražanje pristnega duha naroda. Te pesmi so ena od korenin, ki nas povezujejo s preteklostjo. Povezujejo nas z ljudmi tistega časa, ki so sicer živeli in mislili drugače, bili pa so Slovenci vsaj toliko, kot smo mi danes. Kljub svoji preprostosti skrivajo te pesmi v sebi občutja in čustvovanja preprostega slovenskega človeka. Ali so zato manj vredne? Ali so mogoče preveč čustvene? Toda kam bomo pripotovali ljudje brez čustev in srca? Naša prijetna dol-

nost je, da te pesmi ohranjamo v pristni obliki. Na žalost te pesmi doživljajo marsikje pravo razvrednotenje. Mislim predvsem na gostilniško petje, kjer vleče vsak po svoje, pa na razne priredbe teh pesmi na študentskih »žurih«. Včasih se mi zazdi, da bi mladi ljudje te pesmi radi lepo peli, vendar jih ne znajo. Znajo bolj tisto in na tak način, kakor so slišali na zabavi ali pa ob točilni mizi. V okviru bolj sistemškega učenja petja v osnovni šoli pa se petje bolj ali manj začne in neha. V srednjih šolah je mogoče preveč teorije in premalo prakse. Študijske obveznosti na fakultetah pa močno obvezujejo in utrujajo.

Drugi vzrok za opuščanje in nelepo petje narodnih in ponarodelih pesmi pa je moderno življenje, ki je pretrgalo z marsikatero lepo tradicijo in navado.

Marsikatero lepe stvari in navade je bliskoviti tempo dobesedno povozil in vrgel med staro šaro, čeprav ne sodijo tja. Na radiu ali ploščah lahko velikokrat prisluhnemo priznanim ustvarjalcem in poustvarjalcem klasične in moderne glasbe, pri tem pa imam občutek, da smo se za vedno poslovili od lepega petja pod vaškimi lipami. Kakor da se je nam petje odtujilo. Sami smo krivi toliko, kolikor petje in ljudske pesmi zapostavljamo ali se jim morda celo sramujemo. Včasih me obdaja občutek, da je danes tisti zbor, ki poje npr. na reviji ali koncertu pretežno narodne pesmi, nekam zapostavljen ali manj kvaliteten. Ob tem bi bilo mogoče dobro večkrat pomisliti, da vsak zbor ni zmožen izvajati vsake pesmi. Ali morda tisti zbor, ko goji narodne pesmi, ker je pač tem najbolj dorastel, pa pri tem zelo pazi na osnovne prvine lepega petja, kot so: intonačna čistost, sproščenost grla, pravilno dihanje, oblikovanje vokalov in konzorantov, ne dviga s tem svoje kvalitete in kvalitete lepega petja nasploh?! Kar težko je gledati pevce, ki v hudi napevosti in pravem grču izvajajo

neko težko skladbo, kateri niso dorasli. Ali s tem dvigajo kvaliteto petja? Prej nasprotno in še voljo zgublajo povrh. In še nekaj zelo bistvenega manjka pri takem izvajanju. Manjka sproščenosti, zanosa, temperamenta, skratka manjka duše in srca. Pravo nasprotje temu je bil letošnji jubilejni koncert Partizanskega pevskega zbora v Cankarjevem domu. To je bilo petje, polno zavesti, zanosa, prešernega ponosa, energije in volje. Tako petje navadno spravi poslušalce na noge, kakor temu pravimo. Mislim, da je tega zmožen tudi zbor, ki poje z dušo in srcem narodne in ponarodele pesmi. Po moje je takega petja zmožen pravzaprav vsak zbor, ki poje tisto, kar zmora ali čemur je dorastel. Mislim, da se bo na ta način ohranjalo več narodnega blaga; več se bo prepevalo sproščeno in lepo in tudi več veselja in volje bo. Bolj bomo rod pevec.

To je nekaj misli, ki so se mi pojavile ob revijah in koncertih. Seveda to niso strokovna mnenja. To niti ni bil moj namen. Sodi naj vsak svobodno. Različna mnenja nas bogatijo. STANISLAV ZADRAVEC

KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI

● Likovni salon

● V likovnem salonu KD Španski borci razstavlja Žiža Solunec. Razstava bo odprta do 7. julija vsak dan od 16. do 19. ure ter ob sobotah od 10. do 12. ure.

Sorazmerno mali formati slik Žiže Solunec nedvomno že sami nakazujejo, da ne gre za neko močno ambiciozno slikarsko delo, ampak prej za nek študijski odnos, za raziskovanje nekih slikarskih problemov, če bi se slike v čemerkoli ponavljale in bi bile variacije na določene teme. Različnost motivike kot tudi menjava slikarskega načina podajanja vsaj na prvi pogled zapletene in vsekar težko berljive motivike pa prepričljivo govori o tem, da se srečujemo z izrazito osebnim, čustvenim motiviranim slikarstvom. Vsaka slika je tako del avtoričnega življenja, košček njenega intimnega doživljanja okolja, s katerim se srečuje. Slikarstvo Žiže Solunec predstavlja predvsem razkrivanje njenega notranjega sveta, ki je tako blizu fantastiki kot realnosti. Za avtorico jasen in poln spominov, za druge skrivnosten, lahko tudi privlačen, lep in zanimiv. To po svoje preprosto slikarstvo ne išče izhodišča v že razkritih likovnih spoznanjih, v raznih stilih, kar je pogosto srečati pri avtorjih, ki jočejo za vsako ceno uspeti. Pri Žiži Solunec je bistveno njeno videnje motiva in pa seveda sposobnost interpretiranja.

Čeprav gre za ljubiteljski značaj slikarstva Žiže Solunec, nedvomno izstopa iz vrst amaterizma. Že celotno dosedanje šolanje za pedagoški poklic, tudi za likovno vzgojo, slikarkina časna zaposlitev na tem področju, opravičujejo misel na nekakšno profesionalno usmeritev. Tudi potovanja in srečanje s širokim svetom ji omogočajo v izboru likovne govorice vidnejšo svobodo. Posebno ker slika, vsaj trenutno, v svoje veselje, za svojo pomiritev in pomeni tako pri marsikateri njeni sliki prav avtoričina beseda in razlaga važno dopolnilo ali kar izhodišče za podoživljanje.

MIRKO JUTERŠEK

Kulturniško srečanje z zamejci

Prvo junijsko soboto je bilo v Zajčji dobri srečanje zamejskih in moščanskih kulturnih skupin. Pokroviteljica srečanja je bila tudi to pot Papirnica Vevče. Po uspehi lanskoletni prireditvi, ko smo imeli v gosteh koroške Slovence, smo letos povabili k sodelovanju tudi Slovence, živeče v sosednji Italiji, prihodnje leto pa naj bi prišli med nas še zamejci iz Madžarske.

Kljub muhastemu »aprilske-

mu« vremenu, ki pa nam je bilo ob napovedanem času prireditve več kot naklonjeno, se je zbralo v Zajčji dobri nekaj sto ljubiteljev pesmi, plesa in umetniške besede. Kaj kmalu je zmanjkalo prostora za omizji. A tudi »stoječe« obiskovalci so vztrajali na prizorišču do konca sorazmerno dolgega, vendar pestrega kulturnega programa.

Uvodoma je vse prisotne pozdravil predsednik pred kratkim

ustanovljenega Turističnega društva občine Ljubljana Moste-Polje Lado Svetek, za njim pa je nastopajočim in poslušalcem spregovoril direktor Papirnice Vevče Stane Ermenc.

V kulturnem programu so se predstavili oktet Plazniških deklet in mlajša folklorna skupina iz Žitare vasi. Svoedenjski moški nonet iz Gorice ter folklorna skupina STU LEDI iz Trsta, od domačih skupin pa Papirniški pihalni orkester Vevče, Moški pevski zbor Bizovik, KUD-Proga 13 iz Hrušice ter plesni skupini MIK iz Zadobrove in KUD Vide Pregare.

Zadoneli so instrumenti, zavnela je pesem iz deklinskih in moških grl, zavrteli so se pari v

narodnih nošah in mlada dekleta obeh plesnih skupin, Hruščani pa so z dvema skečema nasmejali občinstvo. Za nekatere je bilo petja in plesa kar prehitro konec!

Ob zaključnih akordih vevške godbe se je kulturni program prevesil v prijeten klepet ob bograču in kozarčku vina. Kogar je zeblo, se je seveda lahko zavrtel. Sklenila so se nova poznanstva, kulturniki so si imeli veliko povedati!

Na kratkem posvetu s predstavnik skupin smo si bili vsi edini, da ohranimo in utrdimo vzpostavljene vezi, da se ob letu spet srečamo v Zajčji dobri, morda pa tudi onstran meja naše ožje domovine!

M. Š.

KNJIŽNICA JOŽETA MAZOVCA

V KNJIŽNICI JOŽETA MAZOVCA (KD ŠPANSKI BORCI)

RAZSTAVLJA

Franci Zagoričnik iz Kranja zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev pod naslovom I.E SHOPPING DE COLLECTIONS. Razstava bo odprta do 12. julija 1984.

MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO

Nekaterim ni mar, da so ljudje za boljšo prihodnost umirali

Igor je postal aktiven v ZSMS, odkar je zapustil osnovnošolske klopi. Delo ga je vodilo od OO ZSMS na gimnaziji in na fakulteti do brigad, od OO v krajevni skupnosti Selo do OK in MK ZSMS ter do medobčinskega sveta ljubljanske regije. Zadnje leto je malo »popustil«, saj podiplomski študij (magisterij) računalništvo ni mačji kašelj. Za svoje dolgoletno in uspešno delo je letos dobil »zlato znak ZSMS«, ki ga vsako leto podeljuje RK ZSMS najzaslužnejšim mladincem v Sloveniji.

— Igor, s čim se trenutno ukvarjaš v ZSMS?
S pohodništvom!

— In kaj te priteguje v pohodništvo?
Mladi gredo radi v naravo, se tam družijo, zabavajo in tudi rečejo kako pikro, ki naj bi zbudila to zaspano in apatično družbo. Za zgled imajo nesebičnost, hrabrost, vztrajnost in požrtvovalnost partizanov med NOB. Pohodništvo je idealna oblika obujanja revolucionarnih tradicij, vendar se tudi tu odražajo slabosti. Tudi mladi znajo biti šebični, leni, neustvarjalni, apatični, pač takšni, kakršne so jih naredili starši in okolje. Na nekatere pohodništvo vpliva, da se spremeni, drugi ostanejo isti. Na pohodu se lažje odresejo negativnega vpliva, spoznavajo lepoto narave, truda in uspeha, lepoto tovarništva in nesebičnosti.

— Na kaj si pomislil, ko si zvedel, da si dobil republiško nagrado?
Na to, da je danes mnogo takih, ki si jo bolj zaslužijo. Če bi jo dobil pred dveina letoma, na to ne bi pomislil. Že nekaj časa sem bolj malo aktiven, večino svojega časa posvečam službi študiju in raziskovalnemu delu.

— In kakšno je tvoje razisko-

valno delo?
Na fakulteti za elektrotehniko sodelujem s skupino znanstvenikov pri projektu »Diagnostika medicine«. S pomočjo računalništva bi radi olajšali delo zdravnikov pri odkrivanju, pravilni diagnozi, ter natančni lokaciji raka. Prvi rezultati so dokaj obetavni. Celotno stvar pa nekoliko zaostaja zaradi odporov v medicinskih krogih, ki gojijo nezaupanje do računalništva. Na žalost.

— Kaj si mislil o podeljevanju nagrad, kot je npr. »zlato znak ZSMS«?
Podeljevanje je preveč rutinsko in premnožično. Nagrada nima prave »teže« če jo naenkrat dobi 50 ali 100 ljudi. Prav gotovo je med temi nekdo, ki si jo zasluži; koliko pa je takih, ki je ne? Podeljevanje nagrad je moda, ki smo jo mladi prevzeli od starejših. Kaj imas od nagrade, ki ti jo podelijo tisti, ki jo obenem tudi razvrednotijo?

— Kje je po tvojem trenutno mesto mladih v naši družbi?
Nekje na koncu vrste. To seveda ne velja za tiste z zvezami, ki tudi pridno »uporabljajo« svoje, stričke in tetke in so jim prav kmalu tako prekleto podobni. Na mladih stoji svet. To je

že res, ampak mladi bodo enkrat tudi stari in to je tudi v glavnem na žalost edina razlika.

— Ali je ZSMS taka, kot bi morala biti?
Zelo malo stvari je takih, kot bi morale biti — in ZSMS ni med njimi. Na žalost se je tudi ZSMS zbirokratizirala in je dostikrat sama sebi namen. Nekaterim je všeč, da je taka, tako kot jim je všeč, da je forumskih še dosti drugih DPO. Spreminjati pa ni lahko. Včasih je to že podobno

Sizifu in njegovemu naivno vztrajnemu delu.

Tako pravi Igor, eden letošnjih nagrajencev RK ZSMS. Med njimi pa najdemo še tri iz naše občine. Za delo v OO in OK ZSMS sta bila nagrajena Esada Handanović in Ante Jovanović, za mentorsko delo z mladimi pa Jurij Ullen.

Vsem skupaj v imenu ZSMS hvala za dosedanje delo z željo, da bi jih nagrada še spodbudila za nadaljnje delo. B. K.

Kratko, pa jasno

Redno se nam javljajo mladinci, ki so oblekli vojaške uniforme in pozdravljajo vse mladince v svojih osnovnih organizacijah.

Še nekaj dni nas loči od težko pričakovanih počitnic. Zaprla se bodo vrata šol, pričeli se bodo dopusti. Nekateri bodo odšli na morje, v gore, na taborjenje, nekaj mladih pa se je odločilo za mladinske delovne akcije in že pridno delajo širom po Jugoslaviji in imajo tudi pestre prostočasne dejavnosti. V nedeljo 17. junija se je pričela tudi lokalna mladinska delovna akcija JANČE 84, in sicer v Kožljecu pri Grosupljem, kjer so domačini lepo sprejeli brigadirje. Vse, ki bi že-

leli poiskovati brigadirsko življenje, vabimo, naj se nam pridružijo. Ne bo vam žal. Informacije dobite na OK ZSMS Lj. Moste-Polje osebno ali po telefonu št. 441-035. Na MDA Janče 84 lahko pridete tudi le za nekaj dni.

Bliža se čas, ko se bomo spet srečali z mladimi iz Železne Kaple in se pomerili v športnih dejavnostih, srečanje pa izkoristili tudi za dogovore o nadaljnjem sodelovanju.

Mladi iz delovne organizacije Indov so se odločili, da bodo oživili delo mladinske organizacije in se pričeli vključevati v akcije

● Zaključni nastop učencev glasbene šole

Učenci glasbene šole so 14. junija z uspehim glasbenim večerom prikazali svojo dejavnost v KD Španski borci. Predstavili so se najuspešnejši učenci od najmlajših do najstarejših instrumentalistov.

Poslušalci, med katerimi so bili vsi najvidnejši družbenopolitični predstavniki naše občine, so z odobravanjem spremljali pestro in skrbno pripravljene programe, ki ga je na koncu obogatil še harmonikarski orkester KUD Vide Pregare.

Na sliki: trio kljunastih flavt, ki ga sestavljajo Jasna Nadles, Katarina Plut in Renata Radišek.

občinske konference. Želimo jim kar najuspešnejše delo.

Vse, ki so sodelovali na prireditvah ob tednu mladih Moščanov pa niso prišli na podelitev diplome in priznanj, obveščamo, da priznanja lahko dobijo na OK ZSMS Lj. Moste-Polje, Proletarska 1, soba 80/III. nadstropje.

Dne 14. junija se je prvič sestalo novo predsedstvo OK ZSMS. Predvsem smo razpravljali o problematiki mladinskega prostovoljnega dela, obravnavali pa smo tudi skupščinsko gradivo.

Vsem mladim želimo kar najprijetnejše počitniške dneve.

JELKA HRZENJAK

● NA SREČANJU PIONIRJEV JUGOSLAVIJE V TRBOVLJAH

Dolgo sem vsa nečakana čakala dan, ko smo se v Trbovljah zbrali pionirji Jugoslavije. Na vlaku smo se med potjo spraševali, kako bo v tem rudarskem kraju. No, rudarji so poskrbeli, da se je delovno ozračje prepletalo z prazničnim in prostor pred domom občanov se je spremenil v pravo pionirsko nadvse živahno mesto. Ogedali smo si lepo proslavo ob zlomu ORJUNE. Postregli so nam z okusnim toplim obrokom, ki ga kmalu ni bilo več. Pionirji so popostrili prireditve s plesi in petjem, z recitacijami. Za še boljše počutje je poskrbela skupina z Matejo Koležnik in Mladi upi. Plesli smo in peli in sploh nismo mislili na čas, ki je tako netusmiljeno bežal...

S solzami v očeh smo se poslovili, si izmenjali naslove in vlak nas je prehitro pripeljal domov. Zahvaljujem se vsem, ki so poskrbeli, da nam bo ta dan ostal v najlepšem spominu.

Karmen Ogulin, 6. b. OŠ Jože Moškič